

ERRSI TEATAJA

NOVEMBER 2010

Avati vaimse kultuuripärandi nimistu *Viulimängust internetis

Taasilmub noodiraamat viiulile ja klaverile aastast 1930

Tule ja õpi Maie Orava tantse *Põlvamaal alustas taas lõõtsakool*

**Austatud ERRS liige,
olete oodatud ERRSi üldkogule 4. detsembril algusega kell 12.00 Tallinnas Salme
Kultuurikeskuse 2. korruse saalis.**

Päevakord:

12.00 ERRSi eelarve (Erika Põlendik)

12.20 ERRSi arengukava (Kalev Järvela)

12.40 Kollektiivide tegevustoetuse programmi taotluste kokkuvõte (Kristi Paavel)

13.00 Rahvamuusikud 2011. aasta noortepeol (Ando Kiviberg)

13.20 Kaerajaan Euroopasse (Astrid Väizene)

Lähtudes üldkoosoleku kvoorumi nõuetest ning tuginedes mittetulundusühingute seadusele on koosolekule mittepääseval liikmel õigus delegeerida oma hääl kirjalikult mõnele teisele üldkoosolekul osalevale ERRSi liikmele (aktsepteerime ainult kirjaliku või digitaalse allkirjaga dokumente).

Kell 15.00 järgneb üldkogule suur kaerajaani kontsert.

Esinevad Eesti Rahvatantsuansamblite Liitu kuuluvad ansamblid: Kajakas, Sõprus, TÜ RKA, Kuljus, Tarvanpää, Leigarid ja Kullaketrajad. Esitusele tuleb nii vanu ja tuttavaid tantse, mitmeid uusi rahvatantse kui ka mitu uut kaerajaani seadet.

Kontserdil on võimalik näha esinemas ka neid kollektiive, kelle rahvusvahelisel tantsupäeval salvestatud ja Youtube'i laetud kaerajaani videod said žürii poolt eriliselt ära märgitud. Erinevaid kaerajaane variante tuleb esitusele 10.

Kontserdi lavastab TÜ RKA kunstiline juht Aveli Asber.

LÕPPES KOLLEKTIIVIDE TEGEVUSTOETUSTE TAOTLUSVOOR

Laulu- ja tantsupidude elektroonilises andmebaasis esitati 831 kollektiivi tegevustoetuse taotlust. Toetust said taotleda kõik laulu- ja tantsupeo protsessis osalevad kollektiivid, kes vastasid ette antud kriteeriumitele. Oodatud olid täiskasvanute kollektiivide, kes osalesid 2009. aasta laulu- ja tantsupeol, ning laste ja noorte kollektiivide, kel on toetusprogrammi tingimustele vastav tegutsemiskogemus ja kes on registreerunud 2011. aastal toimuvale noorte laulu- ja tantsupeole, avaldused.

Tegevustoetuse taotlusvoor oli avatud 7. oktoobrist kuni 2. novembrini. Toetuse saajad selguvad novembri lõpus. Toetused kollektiividele eraldatakse veel sel aastal.

KRISTI PAAVEL

ERRSi programmitoimetaja

AVATI EESTI VAIMSE KULTUURIPÄRANDI NIMISTU

Kultuuriministeriumi ning Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuse loodud nimistu asub aadressil <http://www.rahvakultuur.ee/vkpnimistu/>

Nii sõnas, pildis kui helis saab tutvuda esimeste sissekannetega. Vaimse kultuuripärandi nimistu sai alguse pilootprojektist Hiiumaal, kus arutelud sellest, millised oskused ja kombed on hiidlastele omased ja olulised, viisid eduka projektini „Meistrilt õpitud”. Muuhulgas saab teada, kes on kohvilähker ja kes odratolgus, kuidas teha käkisuppi või suitsusinki, mis on kuurits ja palju muudki. Nimistu keskmes on kogukondlikud ja kohalikud traditsioonid, näiteks põlvest põlve edasi antud tavad, käsitööoskused ja teadmised looduses. Nimistu ootab sissekandeid kõigilt huvilistelt.

Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuses hakkavad toimuma koolitused "Vaimne kultuuripärand, selle hoidmine ja kaardistamine", mille toimumist rahastab Euroopa Liidu Sotsiaalfond programmist Täiskasvanute koolitus vabahariduslikes koolituskeskustes.

RAHVAPÄRANE VIULIMÄNG KOLIS INTERNETTI

Valminud on Eestis ainulaadne netikogumik eestiviul.rahvamuusika.ee, mis on mõeldud kasutamiseks kõigile rahvamuusika huvilistele ja ka professionaalidele. Eripäraks on see, et kogumik ei saa iial valmis (nagu Tallinna linngi), siia lisanduvad pea iga päev uued lood, artiklid, salvestused ja videod. Eesmärgiks on noodistada kõik Eesti Rahvaluule Arhiivis leiduvad viulipalad (mida on umbes 670 ühikut) ning riputada need kõigile kasutamiseks koos originaalsalvestatud helinäidetega. Puuduvad helinäited on pärit kaasajast.

Suurepärase uudis kõige selle juures on, et kogumik on kasutamiseks täiesti tasuta! Huvilised saavad kuulata originaalsalvestusi, vaadata nooti ja selle ka vajadusel kodus välja printida. Ansamblijuhendajad saavad värskendada kollektiivide repertuaari, muusikakoolide viiuliõpetajad leiavad pedagoogilist repertuaari oma õpilastele jne.

Kogumiku väljaandmist on toetanud Eesti Kultuurkapital ja Raivo Sildoja Pillitöökoda. Sisuline koostööpartner on Eesti Kirjandusmuuseumi Eesti Rahvaluule Arhiiv, kelle omandisse kuuluvad originaalsed helinäited ja fotod, mida kogumik sisaldab.

KRISTA SILDOJA

Kogumiku autor ja koostaja

LEIGARID TEGID ESIMESE RAHVATANTSUFILMI

Pikaaegse rahvatantsuõpetaja ja Leigarite kunstilise juhi Kalev Järvela 50. juubeli puhul ja tema loomingu ainetel esilinastus 24. novembril kell 19.00 kinos Kosmos teadaolevalt Eesti esimene rahvatantsufilm „Kust see laps need laulud saanud”.

„See on film sellest, kuidas üks mees tantse teeb. Ja elust, mis neis tantsudes peegeldub. Kalev Järvela rõhutab alati, et tants pole asi iseeneses, vaid vahend, mille kaudu rääkida ühiskonnas olulistest teemadest,” võtab filmitegemise kokku Leigarite kunstilise juhi assistent Sille Kapper. Tema sõnul näeb filmis huvitavat tantsu, argiste liikumiste koreografeerimist ja vahvaid inimesi, saateks hea muusika. „Üks filmi märksõnadest on üksindus. Seal on igapäevast kiirustamist ja üksteise mittermärkamist, samas ka rahulikku olemist, sügavat huvi ja tähelepanu inimeste vastu.”

Filmimine toimus tänavu suvel peamiselt Tallinna tänavatel, hoovides ja majades, juubilari enda eest rangelt salaja. Filmis on kasutatud ka arhiivikaadreid Kalev Järvela loomingu paremikust. Ligi kolmveerandtunnise linatseose tegemisel osales pea 100 inimest, enamik neist Leigarite ansambli tantsijad.

TULE ÕPI MAIE ORAVA TANTSU

Kose Noorterühm ning ERRS kutsuvad tantsujuhte ja teisi huvilisi Maie Orava tantsude õpituppa, et lahti rääkida ning tantsida meie rahvatantsumaastiku ühe kõige isikupärasema tantsuautori loomingut. Ja seda kõike otse allikast ehk Maie Oravalt endalt. Õpituba toimub 5. detsembril kell 11-15 Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuses.

Õpitoa sisu:

*Maie Orava tantsude käekiri – millest ammutab autor oma ideid ja mõtteid?

*Lähtuvalt eelseisva võistutantsimise kohustuslikest tantsudest („Hiidlase lugu“, „Leilender“, „Labajalalöss“) teeme praktiliselt läbi põhiliikumised ja põhikombinatsioonid.

*Autoripoolsed „knihvid“ tantsumõtte avamiseks.

Võistutantsimisel esitatavad „Hiidlase lugu“ ja „Labajalalöss“ on saanud uued fonogrammid. „Leilenderi“ vana fonogramm on veidi kiiremaks tehtud. Kõik uued fonogrammid on saadaval õpitoas.

Palume kindlasti oma osalemissoovist ja uute fonogrammide soovist teada anda hiljemalt 29. novembriks telefonil 51 56 888(Kadri Tiis) või e-posti aadressil kadri.tiis@mail.ee

PÕLVAMAAL ALUSTAS TAAS LÕÕTSAKOOL

Oktoobri lõpus alustas Põlvas õpinguid neljas lend tulevase lõõtsamängijaid.

Kursuse esimesel päeval oli kohal 30 pillihuvilist Põltsamaalt, Murastest, Urvastest, Oravalt, Savernast, Himmastest, Elvast ja mujalt. Päril uusi õpilasi oli 10.

Ühe muutusena sellesügisese lõõtsakooli juures on kaks uut õpetajat: noored andekad pillimängijad Hendrik Hinrikus ja Kristi Kool, kes mõlemad on välja kasvanud III lõõtsamängijate kursuselt 2009. aastal.

Lisaks neile on õpetajateks ka Heino Tartes, Toomas Ojasaar, Kalev Kreegipuu, Riho Pähn ja Aivar Teppo.

Heino Tartese sõnul on peamine õpetada kursusel matkimise meetodil traditsioonilist külapillimeeste stiili, kuna selle mängustiili oskajaid jääb järjest vähemaks. Paljude noorte pillimängijate stiil on mõjutatud teiste maade muusikast ning eestilikku, lõõtspillile kõige omasemat külapillimehelikku mängimist kohtab järjest vähem. Tartes võrdles õppimisprotsessi supi keetmisega: „Supile võid ka kuhjaga igasuguseid elemente juurde lisada, nii suhkrut kui soola, liha ja kala ja kõike läbisegi, aga tõenäoliselt ei kõlba selline supp enam pärast süüa.“

Lõõtsakursus kestab 2. aprillini, koos käiakse kaks korda kuus laupäeviti. Kursuse sisse mahuvad uuel aastal Avatud lõõtsade päev (15. jaanuar), õppereisid Võrru ja Teppo lõõtspillitalu ning kontsertreis Põltsamaale.

Idee hakata koolitama välja uusi lõõtspillimängijaid tuli Saverna pillimehel Heino Tartesest aastaid tagasi pärast raamatu „Põlvamaa lõõtspillimängijad“ kirjutamist. Raamatu jaoks tehtud ringsõitude ja intervjuude käigus hakkas üha enam selguma tõsiasi, et uusi noori mängijaid ei ole kuskilt peale tulemas, kuna vanad meistrid ei võta kergelt õpilasi. Samuti on Lõuna-Eestis puudu kohtadest, kus koolitatakse välja just külapillimehe stiili valdavaid muusikuid. Lõõtspillimängijate kursuse esimene õppekava valmis Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuses 2007. aasta lõpul ning esimene rühm kursuslasi tuli kokku 2008. aasta jaanuaris. Kursused jätkusid tänu populaarsusele juba 2008. ja 2009. aastal.

KATI TAAL

Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuse spetsialist Põlva maakonnas

UUS VANA NOODIRAAMAT

Detsembri alguses ilmub ERRSi eestvedamisel teine trükk aastal 1930 ilmunud noodiraamatust „50 eesti tantsu viiulile ehk klaverile“.

See sisaldab vanaaegseid valsse, polkasid ja polka-masurkasid, mõni lugu on rahvamuusikaringkondades laialt tuntud ja mängitud, mõni unustatud või suisa varem kuulmata. Raamatu eripäraks on see, et kõik noodid on koos klaverisaatega, nii nagu eelmise sajandi kahekümnendatel moes oli.

Arvan, et raamatu koostaja ja lugude seadja Victor Compe väärib siinkohal kindlasti eraldi välja toomist. Noorematele muusikasõpradele (nagu ma isegi) võib see nimi esialgu tundmatu olla, kuid tegu on siiski olulise inimesega eesti muusikaloos, eriti eesti džässis ajaloos. Järgnevalt kirjutaksingi sellest, mida ma noodiraamatu väljaandmisega tegeledes Compe kohta teada sain (peamiselt V. Ojakääru „Vaibunud viiside kaja“ põhjal).

Victor Compe sündis 31. augustil 1895 Tallinna lähedal Kurnas Vara mõisas. Tema muusikaanne ilmnes juba varakult, esialgu leidis see teostuse klaveriõpinguis. Peale Tallinna Peetri reaalkooli lõpetamist oluks andekal noormehel loomulik minna õppima muusikat, kuid perekondlikel põhjustel siirdus Compe õppima hoopis Riia Polütehnilisse Instituuti, kus ta omandas teede- ja sillaehitusinseneri kutse. 1920. aastate esimesel poolel töötas Compe insenerina. See ei tähendanud aga, et ta oleks muusikast eemal olnud, vaid mängis õhtuti siin-seal.

Jäänud koondamise tõttu siseministeeriumi mereasjandusvalitsusest ajutiselt tööta, võttis Compe vastu ühe oma tuttava ettepaneku asuda mängima ühes Tallinna restorani orkestris. Nii sai Compest kutseline muusik. Ta pidas kõrvalteenistuse hankimiseks küll samal ajal väikest projekteerimisbürood, kuid pole teada, kui suure eduga.

1925. aasta suvel alustas kohvikus Marcelle (praegune restoran Maikrahv Tallinnas Raekoja platsis) tööd Eesti esimene kutseline džässorkester *The Murphy Band*. Compe liitus orkestriga sügisel ning temast sai peagi selle juht. Ta oli muusikas teistest vilunud, komponeeris ja arranžeeris orkestrile palju lugusid. Saavutanud kiiresti märkimisväärse kuulsuse, siirduti juba järgmisel aastal tegutsema Estonia teatri Valgesse saali.

Seoses liikmete lahkumise ja vahetumisega reorganiseeris Compe 1929. aastal orkestri ja andis sellele nimeks *The Estonia Dance Orchestra*. Kahjuks ei olnud uus kooslus sama populaarne kui *The Murphy Band*, kuigi jätkusid juba 1928. aastast alates tehtud laupäevased ringhäälinguülekanded Estonia Valgest saalist.

Noodiraamatu „50 eesti tantsu viiulile ehk klaverile“ materjalid on pärit 1929. aasta sügisel toimunud ekspeditsioonilt, kui Compe käis koos Mihkel Aitsamiga maal rahvaviise kogumas. Compe kui džässmuusiku huvi eesti rahvamuusika vastu polnud sugugi juhuslik ega pealiskaudne. Ta kasutas ja kutsus teisigi heliloojaid kasutama tantsupalades eesti rahvaviise, mis selle aja džässmuusikas oli ainulaadne laiema lükkana kui Eestis võetuna. Seega võib teda pidada üheks esimeseks etnilise džässis võimaluste otsijaks ja eestipärase tantsumuusika loojaks.

Ka *The Murphy Band*’i säilinud heliplaadirepertuaar koosneb näiteks peamiselt rahvalikest lauludest, valssidest ja polkadest. Seda saab seletada muidugi ka asjaoluga, et restoranipubliku maitse ei määranud nõudlust plaaditurul. Raadioaparaate oli väga vähe ja kodudes üle Eesti, eriti maapiirkondades, kuhu moodsad rütmid veel jõudnud ei

olnud, kasutati endiselt grammofone. Compe pidas väga tähtsaks publiku soovidega arvestamist ning valis oma orkestrite repertuaari sellest juhindudes.

1937. aasta lõpul lahkus Compe Eestist koos naise ja 5-aastase tütreaga. Mindi Poola, kus Compe siirdus tagasi oma õpitud eriala – inseneritöö juurde. Victor Compe suri 27. juunil 1968 Sopotis ja on sinna ka maetud.

Raamat ilmub ERRSi üldkoguks 4. detsembril, kus loodetavasti ka kõikidel huvilistel nooti võimalik osta on.

JUHAN UPPIN

ERRSi rahvamuusika juht

HARJUMAA JA TALLINNA XV RAHVAMUUSIKA ÕPPEPÄEV

21. novembril toimunud XV Harjumaa rahvamuusika õppepäev oli pühendatud muusikaõpetaja, orkestrijahi ja helilooja Eik Toivi 107. sünniaastapäevale, tema õpetajatöö mälestuseks.

Õppepäeva koondorkester mängis Eik Toivi mälestuseks tema loomingut. Esitusi prooviti mitmeid kordi, nagu õpetas kunagi Eik Toivi. Rahvamuusika õppepäeva viisid läbi Ahto Nurk, Virve Lääne, Heldur Vaabel ja Ella Maidre.

Meeleoluka lõõtspillikava esitas noor eesti lõõtspillitäht Juhan Uppin, kellega koos ka orkester kuulmise järgi kaasa mängis. Mida rohkem mängid, seda parem meister oled! Edu Juhanile!

Kandleorkester esines huvitava Kaera-Jaani seadega, mitmekülgse töötlusega.

Edasi tutvustas kutseline viiuldaja G. Passov tõeliselt põnevat mustlasviulite ehitust, kangidesüsteemi, mille autor ta on. Kangidega reguleeritakse helistikke või ainult saatekeeli. Ta demonstreeris viiuliroobi ja erinevate poognate olulisi muutmisi, et võimaldada mängida korraga 4-5 keelel üheaegselt, saata lugusid ainult akorditehnikatega. Väga atraktiivselt esitas Passov akorditehnikat ungari tšaardaši CD-lt kõlavate maailmakuulsate mustlasviuldajate ja metsikute mustlaste virtuossetele lugudele. Passov võitis oma erilise esituse ja suurte kogemustega pilli täiustajana kogu orkestri südame.

Edasi järgnes sisutihe loominguline töö uue repertuaariga. Orkester harjutas 18 lugu: polkasid, labajalalösse, valsse, reilendreid ja polka-masurkasid. Repertuaar oli kõikvõimalikes helistikes, värvikas ja sellest saab suure ja korraliku peokava. Et lugu oleks huvitavam kui lihtsalt ühehäälnine viis, saavad orkestrijuhid ise teha laiemaid seadeid vastavalt oma kollektiivi pillikoosseisule (meloodia jaotamine erinevate pillirühmade vahel, põnevad rütmipildid, värvipillide kasutamine jne.)

Õppepäevast võtsid osa nii pillimängijad kui kollektiivide juhid: Salme Kultuurikeskuse RMO „Ants ja Liisu“, „Pirita“, „Heli-Neli“, Jõelähtme muusika- ja kunstikooli viuli- ja akordioniõpilased (lapsed osalesid terve tööpäeva ning esitasid koos „Antsu ja Liisuga“ „Rooside polka“ ja „Koduküla valsi“), Nõmme Pillikoor, Keila RMO, Tallinna muusikakooli kandleõpetajad ja mitmed üksikpillimehed.

XV rahvamuusika õppepäev oli edukas, rikastav, loomingutihe ja liitev. Aitäh kõigile, kes osalesid! Harjumaa võib julgelt öelda, et meil on korralik rahvamuusikaorkester, kes on vajadusel võimeline Harjumaa rahvakunstipidudel esinema.

Aitäh Harjumaa kultuurijuhtidele toetuse eest ja tänane Salme Kultuurikeskust värskelt renoveeritud roheline saali eest!

VIRVE LÄÄNE

Kõrvaltvaataja muljeid XV rahvamuusika õppepäevalt

Ka mina käisin ühel novembrikuu sombusel pühapäevahommikul rahvamuusika õppepäeval Salme kultuurikeskuses. ERRS-i kontoris saabunud kutsel paluti osalejatel kaasa võtta pill, noodipult, vahetusjalatsid ja joogipudel. Mina võtsin näppu vaid esimese ning ootasin huviga, mida see põneva pealkirjaga üritus enesest kujutab.

Nagu arvata võite, sattusin enda jaoks täiesti harjumatusse keskkonda. Tegu oli siiski eelkõige prooviga. Kogunenud oli umbes kahekümne ringis pillimehi ja -naisi, esindatud olid erinevad kanded, akordionid, viiulid, kitarrid, mandoliinid, puhkpillirühm koosseisus flööt ja klarnet ning rahvalike rütmipillide rühm koosseisus jauram ja kuljused. Täisväärne rahvamuusikaorkester (ehk kapell?)!

Minu jaoks kõige erakordsem oli aga see, et kogu musitseerimine käis noodist ja dirigendi taktikepi all. Pakuti mullegi nii noote kui pulti, kuid keeldusin, teades, et kõige lihtsamalt suudan kuulmise järgi kaasa musitseerida. Olen ma ju nii terve elu (rahva)muusikat mänginud!

Proovi algul tervitasid korraldajad osalejaid ning kõnelesid Eik Toivist tema 107. sünniaastapäeva puhul. Mina ei teadnud Eik Toivit varem. Küll sain aga teada, et õpetajate kaudu on tegu mu „vana-vanaisaga“. Toivi õpilane Els Roode oli nimelt minu õpetaja Tuule Kanni õpetaja.

Edasi läks meeleolu saalis tõiseks, noodipultidele seati esimene lugu. Öeldakse, et algul ei saa vedama... see juhtus ka nüüd! Dirigent pidi lugu vähemalt viis korda alustama, enne kui akordionikoor aru sai, kuna nad sisse peavad tulema. Akordionid olid aga nõutud, sest nemad oskavad õige koha peal sisse tulla ainult siis, kui ka kuljused kaasa sahisavad, nii on ju nooti kirjutatud! Kuuenda korraga kõik õnnestus, kuna ka kuljusemängija minu kõrval asus oma partiid täitma.

„Aga pärast ei saa pidama?“ Kui rütm oli paika loksunud, siis edasi kulges kõik nagu õlitatult. Pillirühmad teadsid oma partiisid, kandsid kordamööda põhimeloodiat, dirigent oli täpne ja energiline ning teda jälgiti. Pidama saamisega orkestril juba probleeme polnud. Kõik toimus filigraanselt taktikepi järgi. Nii mõnigi pala, mis harjutamisele tuli, oli orkestrile uus ning mulle avaldas muljet, kui kiiresti mängijad loo omandasid ja kui ruttu kõik kokku kõlama hakkas.

Mina, nagu öeldud, mängisin kuulmise järgi kaasa, kuid tundsin, et jaotatud partiid ja paikapandud seade seda ehk ei soosigi... ei vaja niisama kaasa mängimist. Nagu näiteks koorilaulu puhul, siis ka rahvamuusikaorkestrile kirjutatud looming kõlab kõige paremini just sellisel kujul, kuidas autor seda mõelnud on. Kahe erineva lähenemis- ja õppimisviisi põrkumine? Kindlasti. Ja kindlasti on mõlemal ka omad head ja vead.

Vahepalaks noodilugude harjutamisele mängisin kokkutulnutele mõned lood eesti lõõtspillil. Arutlesime ka selle üle, kuidas mina, erinevalt enamikest osalejatest, õpin lugusid kuulmise järgi ja kuidas need mulle nii meelde jäävad. Tean juba ammu, et kuigi ma ise ehk teistmoodi muusikat mängima õpin, leidub ka neid, kel see noodi järgi kiiremini ja lihtsamalt välja tuleb. Kuulmine ja noot on lõpuks ju vaid abivahendid; mida rohkem neid mõlemaid valdad, seda professionaalsem muusik oled.

Lahkusin ürituselt üsna tõsiste mõtetega. Kas rahvamuusikat sobib dirigeerida ja kas see röövib laval olles teatud paindlikkuse spontaanseteks muutusteks? Kas noodi järgi mängimine annab midagi ka juurde? Kui tantsitav on orkestrimuusika? Need selge vastuseta küsimused võivadki jääda kummitama. Siin ei ole õigeid ega valesid vastuseid vaid lihtsalt erinevad lähenemised, erinevad koolkonnad. Igaüks tehku muusikat nii nagu talle rohkem meeldib, nagu mugavam on. Kõige olulisem seejuures on mängurõõm ja siirus. Täna korraldajaid sooja vastuvõtu eest ja soovin orkestrile jõudu!

JUHAN UPPIN

LÄHENEB ANNA RAUDKATSI FONDI STIPENDIAATIDE ESITAMISE TÄHTAEG

Eesti Rahvuskultuuri Fondi saab kuni 21. maini esitada kandidaate Anna Raudkatsi fondi stipendiumile.

Anna Raudkatsi fond on asutatud 1992. aastal Eesti Üldlaulupeo Direktsiooni (Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutuse) poolt eesmärgiga jäädvustada Anna Raudkatsi (1886-1965) mälestust ja väärtustada folkloori- ja rahvatantsualast tegevust.

Anna Raudkatsi viie või nulliga lõppeva sünniaastapäeva aastal ja igal üldtantsupeol antakse välja väärikas rahvatantsustipendium, mis määratakse kauaaegse tulemusliku tegevuse eest Eesti rahvatantsuelus. Stipendiumi määramisel võetakse aluseks rahvatantsutegelase elutöö (nii tantsupedagoogiline, loominguline, organisatsiooniline, propagandistlik kui ka uurimuslik tegevus) ja see antakse vähemalt 50-aastasele isikule vaid üks kord.

Anna Raudkatsi fondi stipendium antakse üle 19. veebruaril 2011 Paines. Jagamisele tuleb 666 eurot.

Halduskogu on 7-liikmeline: Ilma Adamson, Angela Arraste, Aet Maatee, Erika Põlendik, Vaike Rajaste, Kadri Tiis, Igor Tõnurist.

Taotlused esitada Toomapäevaks (21. detsembriks) Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutusele, aadressil Suur-Karja 23, 10148 Tallinn.

Kuni 1. maini ootab ERKF kandidaate ka Niina ja Alfred Raadiku fondi ja Ullo Toomi fondi stipendiumidele. Neid oodatakse 1. maini.

Niina ja Alfred Raadiku fond on algatatud 2002. aastal Euroopa Metall Osühingu EuroMet poolt eesmärgiga tunnustada koolides töötavate rahvatantsuõpetajate tegevust. Igal noorte tantsupeol antakse välja Niina ja Alfred Raadiku nimeline kooli tantsuõpetaja stipendium eesti tantsu populariseerimise, õpetamise ja väärtustamise eest koolis. Stipendiumi andmise aluseks on aktiivselt tegutsevad tantsurühmad nii põhikoolis kui gümnaasiumis, edukad esinemised, eesti tantsu populariseerivad sariüritused või muud teostatud projektid.

Niina ja Alfred Raadiku fondi kooli tantsuõpetaja stipendium antakse välja XI noorte laulu- ja tantsupeol „Maa ja ilm“ Tallinna Lauluväljakul 1.-3. juulil 2011. Jagamisele tuleb 573 eurot.

Halduskogu on 6-liikmeline: annetaja esindaja, Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutuse esindaja, Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi esindaja, Eesti Tantsupedagoogide Liidu esindaja, Tallinna Ülikooli kultuuriteaduskonna koreograafia õppetooli esindaja ja Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia esindaja.

Ullo Toomi fond on asutatud 1994. aastal Eesti Üldlaulupeo Direktsiooni (Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutuse), Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi ning AS Norma poolt Ullo Toomi (1902-1983) mälestuse jäädvustamiseks ning selle haldamine anti 2001. aastal üle Eesti Rahvuskultuuri Fondile.

Ullo Toomi fond toetab rahvatantsualast tegevust. Iga aasta 14. septembril, Ullo Toomi sünniaastapäeval, antakse välja Ullo Toomi tantsustipendium eesti rahvatantsul ja/või autoritantsul põhineva silmapaistva tegevuse eest. Stipendiumi andmise aluseks võivad olla edukad esinemised, taidlustantsu käsitlev(ad) või harrastajatele mõeldud publikatsioon(id) või muud projektid. Jagamisele tuleb 644 eurot.

Halduskogu on 6-liikmeline: Ilma Adamson, Angela Arraste, Paul Bobkov, Ülle Feršel, Raimond Liiv, Kadri Tiis.

ÜLESKORJATUD LAUSE

...Kiikumine saab elu loomulikuks osaks ainult siis, kui sul on kiiktool ja koht, kus seda kasutada. Nauding, rahutunne ja võimalused, mida kiikumine pakub, ei jäta hiidlast külmaks. Oskus, teadmine ja tundmine antakse edasi kiikudes ja kellegi teise kiikumisest kasvõi pealtvaatamisega osa saades...

Kiiktoolis kiikumisest Hiiumaal

Allikas: Vaimse Kultuuripärandi nimistu

PALJU ÕNNE

- 3. detsember – Reet Juurikas 50
- 6. detsember – Meeta Heinla 80
- 6. detsember – Indrek Kalda 50
- 7. detsember – Raivo Sildoja 40
- 22. detsember – Angela Toome 50
- 22. detsember – Maarika Tuttelberg 50
- 23. detsember – Reet Kruup 50
- 26. detsember – Kaja Arusalu 45
- 27. detsember – Tiina Laidla 50
- 28. detsember – Tõnu Pomerants 55

Järgmine ERRSi Teataja ilmub detsembris. Kaastööd oodatud 15. detsembrini aadressil kadri@errs.ee (Kadri Valner)